

Передмова

Кожен зобов'язаний не заподіювати шкоду природі, відшкодовувати завдані ним збитки – так написано в Конституції України. Якщо розуміти це з точки зору рибоохоронних заходів, то це здійснення раціонального використання водних живих ресурсів, збереження чистоти води, забезпечення відтворення водних живих ресурсів та поліпшенню навколишнього середовища.

Запаси риби та інших водних живих ресурсів України мають велике господарське значення, а у зв'язку з цим потребують надійної охорони та заходів щодо умов їх відтворення.

Утворенню стабільних рибних запасів постійно перешкоджають забруднення зворотніми водами промислових, сільськогосподарських та комунальних об'єктів діяльності, зарегулювання Дніпра для цілей енергетики, зрошення, зріст водокористування, тощо. Все це обумовлює зниження рибних запасів, погіршення їх умов існування та відтворення.

В теперішній час постійно виконуються заходи із підвищення рибогосподарського значення водойм України, збільшенню їх рибопродуктивності. Для цього побудовані багаточисельні рибоводні заводи, виконується рибогосподарська меліорація, на водозабірних спорудах використовуються рибозахисні пристрої.

Рибогосподарське законодавство забезпечує раціональне використання рибних запасів, тобто поєднання потреб населення у продуктах рибної промисловості з максимально можливою охороною рибних запасів та середі їх існування. Для досягнення збільшення обсягів вилову риби та інших водних живих ресурсів необхідно постійно збільшувати обсяги робіт з їх відтворення та контролювати виконання існуючих норм, правил, інших законодавчих актів.

Державна рибна промисловість у водоймах України координується Головним управлінням охорони, використання і відтворення водних живих ресурсів та регулювання рибальства

(Головрибводом). Головрибводу підпорядковані басейнові управління рибоохорони, обласні інспекції рибоохорони, які в свою чергу координують роботу районних інспекцій рибоохорони, територіальних відділів та рибоохоронних ділянок.

Законодавство про рибне господарство ґрунтується на нормах Конституції України. Основним нормативним документом у галузі рибного господарства є Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів». Цей Закон визначає правові, економічні, соціальні та організаційні засади рибогосподарської діяльності, порядок взаємовідносин між державними органами управління і користувачами водних біоресурсів у процесі їх вивчення, охорони, відтворення і раціонального використання, що належать до природних ресурсів внутрішніх водних об'єктів України, її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони та Світового океану.

Він розроблений відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Земельного кодексу України, Кодексу торговельного мореплавства України, Податкового кодексу України, Законів України «Про тваринний світ», «Про виключну (морську) економічну зону України», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», та виданих відповідно до них нормативно-правових актів.

Завданням законодавства про рибне господарство є правове регулювання відносин у галузі вивчення, охорони, відтворення, використання та реалізації водних біоресурсів, переміщення через митний кордон України водних біоресурсів та продукції з них, а також встановлення основних принципів регулювання та управління рибогосподарською діяльністю в межах території України у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні України та на континентальному шельфі.

Для здійснення державного контролю за охороною, використанням і відтворенням водних біоресурсів у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі рибного господарства можуть створюватися підрозділи спеціального призначення.

Під час виконання заходів, пов'язаних з перебуванням представників органів рибоохорони на місцях, де зберігаються, обліковуються водні біоресурси, продукти харчування та переробки, державні інспектори органів рибоохорони повинні мати при собі всі необхідні санітарні посвідчення та інші документи відповідно до законодавства.

Під час виконання службових обов'язків державні інспектори органів рибоохорони мають право на носіння форми встановленого зразка, а також на носіння і застосування табельної зброї та інших спеціальних засобів відповідно до законодавства.

Для виконання своїх обов'язків держава забезпечує органи рибоохорони транспортними (в тому числі плавучими) засобами, приладами нічного спостереження, зброєю, відео та фототехнікою, спецодягом тощо.

Державні інспектори органів рибоохорони підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню. Держава гарантує їм соціальний захист. Порядок та умови страхування державних інспекторів органів рибоохорони та їх соціального захисту встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Шкода, завдана рибному господарству внаслідок знищення або погіршення стану водних біоресурсів та середовища їх перебування під час здійснення господарської та іншої діяльності, підлягає компенсації за рахунок осіб, які безпосередньо здійснювали або замовляли здійснення такої діяльності.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОBOB'ЯЗКИ СПІВРОБІТНИКІВ ІХТІОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ОРГАНІВ РИБООХОРОНИ

Мета роботи: Ознайомитись з функціональними обов'язками співробітників іхтіологічної служби органів рибоохорони.

Матеріали: Посадова інструкція провідного іхтіолога територіального (чорноморського) відділу рибоохорони.

Посадова інструкція провідного іхтіолога територіального (чорноморського) відділу рибоохорони

1. Загальні положення

1.1. Провідний іхтіолог призначається на посаду та звільняється з посади начальником державного басейнового управління за поданням начальника територіального відділу.

1.2. Підпорядковується безпосередньо начальнику територіального відділу та його заступнику.

1.3. Керується в своїй роботі Законом України «Про тваринний світ», Законом України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження тимчасового порядку ведення рибного господарства і здійснення рибальства», Правилами промислового рибальства в басейні Чорного моря, Правилами любительського і спортивного рибальства, інструкцією «Про порядок спеціального використання водних живих ресурсів», наказами та розпорядженнями Державного агенства рибного господарства України, Головрибвуду, Державного басейнового управління, територіального відділу та своїми функціональними обов'язками.

2. Завдання та обов'язки

Провідний іхтіолог зобов'язаний:

2.1. Знати Закони України «Про тваринний світ», Про рибне

господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження тимчасового порядку ведення рибного господарства і здійснення рибальства», Правила промислового рибальства в басейні Чорного моря, Правила любительського і спортивного рибальства, інструкцію «Про порядок спеціального використання водних живих ресурсів», накази та розпорядження Державного агенства рибного господарства України, законодавчу базу з охорони праці та протипожежної безпеки;

2.2. Вивчати стан та вести облік і характеристику фонду рибогосподарських водоймищ;

2.3. Вести контроль за використанням об'єктів водного промислу;

2.4. Здійснювати підготовку, видачу та реєстрацію промислових документів на право проведення промислу водних живих ресурсів згідно «Закону України про ліцензування», «Інструкції про порядок спеціального використання риби та інших водних живих ресурсів» № 623/404 та Правил промислового рибальства;

2.5. Проводити регулювання промислового та любительського рибальства на рибогосподарських водоймах підконтрольних відділу;

2.6. Вести облік вилучених водних живих ресурсів рибодобувними підприємствами;

2.7. Готувати наряди-накази для рейдових груп з рибоохорони;

2.8. Вести контроль за промисловими, меліоративними, контрольними та науково-дослідними ловами водних живих ресурсів та за використанням матеріально-технічної база на промислі;

2.9. Вести контроль за рибоприймальними пунктами користувачів;

2.10. Вести контроль за гідрохімічним режимом рибогосподарських водоймищ;

2.11. Вести спостереження за зимівлею риби і облік зимувальних ям;

2.12. Вести спостереження за нерестом водних живих ресурсів та їх нерестовищами;

2.13. Вести контроль за якісним виконанням рибоводної меліорації;

2.14. Вести контроль за виконанням зариблення рибогосподарських водойм;

2.15. Проводити іхтіологічні спостереження за водозабірними спорудами та їх рибозахисними пристроями, складати акт перевірок (згідно затвердженого графіка);

2.16. Вести збирання іхтіологічного матеріалу з уловів користувачів, рибаків-любителів;

2.17. Обробляти, згідно діючої методики, зібраний іхтіологічний матеріал;

2.18. Вести облік водозабірних споруд і при виявленні неробочих, знімати з обліку;

2.19. Вести журнал по узагальненню іхтіологічного матеріалу;

2.20. Контролювати роботи спеціальних товарно-рибних господарств;

2.21. Здійснювати моніторинг цін на рибу по ринках підконтрольного району;

2.22. Здійснювати розробку та внесення в регіональну секцію науково-промислової ради Державного агентства рибного господарства по Чорноморському басейну, по упорядкуванню режиму промислового та любительського рибальства;

2.23. Організувати та провадити заняття з інспекторським складом відділу, щодо іхтіологічних питань в їх діяльності;

2.24. Зберігати службову інформацію;

2.25. Перевіряти ефективність діючих заходів регулювання рибальства;

2.26. Вести масово-роз'яснювальну роботу серед користувачів водних живих ресурсів, рибалок-любителів та серед громадян всіма засобами: теле- та радіо- виступи, статті у пресі, лекції серед населення, наглядні стенди, розповсюдження листівок та ін.;

2.27. Готувати та своєчасно направляти до Управління необхідну інформацію щотижневого, щомісячного, квартального, піврічного та річного звіту;

2.28. Знати дислокацію рибогосподарських водоймищ та діючі

ЗМІСТ

Передмова	3
Практична робота № 1. Функціональні обов'язки співробітників іхтіологічної служби органів рибоохорони	6
Практична робота № 2. Установлення лімітів та виділення квот користувачам	12
Практична робота № 3. Отримання користувачами дозвільних документів для здійснення промислового лову	22
Практична робота № 4. Користування органами рибоохорони Кодексом України про адміністративні правопорушення	30
Практична робота № 5. Класифікація органами рибоохорони адміністративних правопорушень	48
Практична робота № 6. Планування та організація рибоохоронного рейду	75
Практична робота № 7. Складання протоколу про адміністративне правопорушення	92
Практична робота № 8. Вилучення у порушника знарядь лову	111
Практична робота № 9. Складання безхазяйного акту	126
Практична робота № 10. Перевірка журналів обліку риби та інших водних живих ресурсів	138
Практична робота № 11. Перевірка промислового лову	145
Практична робота № 12. Перевірка науково-дослідного та контрольного ловів	155
Практична робота № 13. Організація контрольних ловів іхтіологічною службою органів рибоохорони	164
Практична робота № 14. Перевірка рибоприймального пункту	183
Практична робота № 15. Розрахунок збитків внаслідок порушення правил рибальства	197
Практична робота № 16. Перевірка рибозахисних споруд	211

Практична робота № 17. Перевірка реалізації риби та інших водних живих ресурсів	223
Практична робота № 18. Складання обов'язкового припису	239
Практична робота № 19. Ведення щоденника інспектора	244
Практична робота № 20. Організація робіт з вселення водних живих ресурсів	258
Практична робота № 21. Організація рибоводно-меліоративних робіт	279
Практична робота № 22. Перевірка додержання користувачами ліцензійних умов	293
Практична робота № 23. Проведення атестації працівників органів рибоохорони	305
Символіка та форменний одяг Державного агентства рибного господарства.....	327
Список рекомендованої літератури.....	351